

Ս. ՅԱԿՈԲՅԱՆ ԲԵՄԷՆ

Ն Ո Ր Մ Ա Ր Դ Ը

«Պատրիս է անգ ծնունդ վերստին»
(Յովհ. Գ. 7)

Պատրիս է անգի նորին ծնունդը՝ Այսպէս խօսեցաւ Տէրը այն գիշերին, երբ Նիկիոյի մոտ եկած էր Անտր քով, լսած ըլլալով Քրիստոսի մասին՝ թէ «Ան Աստուծոյն եկած է, և մեզմէ և ոչ մէկը կրնայ գործել այն հրաշքները զորս Քրիստոս կը գործէր»:

Նիկիոյի մոտ բոլորովին տարբեր արտայայտութիւն մը կ'ապրեցաւ Յիսուսէն, թեւեւ Անտր մէջ ուղեկով տեսնել Օրէնքի լաւագոյն մեկնիչ մը, և յանկարծակիի եկաւ, երբ Տէրը անոր ուղղեց այդ խօսքը:

Քրիստոս իր ամբողջ կեանքի ընթացքին ապրելով Հրէից ժողովուրդին և անոնց պետերուն մէջ, տեսած էր որ զբաւուած էին անոնք իրենց ետեւով, կիրքերով և շահերով: Այսպիսի կեանք մը վարող հրեայն՝ հնութեան մէջ տակաւին կը փնտռէր իր փրկութիւնը, և Փրկիչի (մեսիայի) մը գալը ապագայի խնդիր մըն էր իրեն համար:

Ետ ընտանիք էր այդ ակնկալութիւնը, վասնզի բոլոր կրօններու մէջ ալ մարդկային միտքը Գերագոյն Զօրութեան մը գալուն ակնկալութիւնը կայ: Այդ գալիքը պիտի փոխէր անոնց ճակատագիրը, և Անտր գալտեամբը մարդկութիւնը պիտի կրնար վայելել կեանք մը, որ Աստուծոյն, գերագոյն և անմահական էր: Թէպէտ հրեայ ազգը իրապէս չխաբուեցաւ իր ակնկալութեան մէջ, բայց երբ եկաւ Մեսիան, ինք չի կրցաւ ճանչնալ զԱյն և տակաւին հնութեան փարեցաւ մոլեռանդօրէն:

Քրիստոնէական վարդապետութիւնը կը սորվեցնէ մեզի որ մարդկութիւնը կը ծնի ազամական մեղքի մը ծանր բեռին տակ. այդ մեղքը հնութեան զրոյմը կը կրէր եւ զայն կը մարմնացնէր: Պէտք է որ ազատուէր մարդն այդ մեղքէն: Անոր համար վերստին ծննդեան պէտքը Քրիստոնէական եկեղեցին չեղտեց մկրտութեան խորհուրդով, և ըսաւ ըստ Աւետարանի. «Եթէ մէկը չծնի ջուրէն և հոգիէն՝ Աստուծոյ արքայութեան մէջ չի կրնար մտնել»:

Ուրեմն աւագանէն ծնածները կ'ըլլան նոր մարդիկ, որոնք Նոր Մարդը (Քրիստոս) հաղած են, ըստ Առաքեալին: Այդ աւագանով ծնածները սրբուածներն են, որ իրական հետեւողներն են մէկ Վարդապետին և քարերն են՝ զրուած մէկ Հիմի մը վրայ: Այդպիսիները միայն կրնան Աւետարանի սկզբունքներով կառավարել իրենց կեանքը:

Ներքին արժէքէ զուրկ կարգ մը վարդապետութիւններ, որոնք կը տիրէին Ժամանակին, Ռարբրական էին, և Քրիստոս անոնց մէջ և անոնց միջոցաւ նորութեան հնարաւորութիւն չէր տեսներ: Ինքն էր որ յաճախ յանդիմանած էր հինները ըսելով. «Դուք բաժակին և սկաւառակին արտաքինը կը մաքրէք, սակայն ներսը լեցուն է չափըշտակութիւններով եւ ազատութիւններով»: Անոնք, հնութեան պաշտօնականները, իրենց լայն զբաղանակներուն մէջ կը գրէին ու մեծ խնամքով մը կը պահէին Սուրբ Գիրքէն իրենց համար նուիրական դարձած համարները, անոնց միայն տառին ու բառին թափանցած ըլլալով՝ և ո՛չ թէ հոգիին: Մինչդեռ Քրիստոս ըսաւ. «Հոգին է կենդանարար»: Հոգին է որ կ'ազնուացնէ մեր նկարագիրը, և Հոգին է որ կը փրկէ զմեզ և կը նորոգէ: Ասոր համար Մարգարէն իր աշխարհի զղջումներէն վերջ, նորոգուելու իր բաղձանքը ա'յսպէս կը յայտնէր Աստուծոյ. «Սիրտ սուրբ հաստատեալ լիս, Աստուծոյ, եւ Հոգի ուղիղ նորոգեալ ի փորի խմում»:

Ահա քրիստոնէին յարացոյցը. — մշտական նորոգութիւն հոգիի: Պէտք է որ ձգտի ան սուրբ սիրտ եւ արդարադատ (ուղիղ) հոգի ունենալու: Եթէ իրապէս Քրիստոսի հետեւողներ ենք մենք, և վերստին ծնածներ Ս. Աւագանով, պէտք է որ մաքրենք մեր սիրտերը, որպէս զի Աստուծոյ բնակի անոր մէջ և նոր կեանքով մը օժտէ զմեզ: Զանալու ենք այն աստիճան սուրբ ըլլալ՝ որ Աստուծոյ նմանինք, վասն զի Աստուծոյ նման ըլլալու յարացոյցը զբաւ Տէրը մեր առջև, որպէս զի իրազօրծենք զայն: Քրիստոնէական նորոգութիւնը Աստուծոյ կը տանի մեզ. մեր ջանքերը ի զուր պիտի չանցնին, եթէ աշխատենք այս ուղղութեամբ:

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ՎՐԴ. ԱՐԲԱՆԱՄԵԱՆ